

CONCEPT

Deltaplan Voedseleducatie als Kinderrecht: Een praktische aanpak voor een gezonde generatie Samenwerking tussen onderwijs, gezondheid en kinderrechten (2026–2030)

Waarom dit deltaplan?

Kinderen groeien op in een omgeving waarin ongezonde voeding overal zichtbaar is: op sociale media, via influencers, reclames en in de leefomgeving. Tegelijkertijd zijn gezonde keuzes niet voor ieder kind vanzelfsprekend.

Daarom is voedseleducatie geen luxe, maar een kinderrecht.

Dit deltaplan laat zien hoe Nederland voedseleducatie structureel kan opnemen in onderwijs, gezondheid en jeugdbeleid en met concrete acties voor scholen, gemeenten en ministeries.

Het plan sluit aan bij:

- het VN-Kinderrechtenverdrag;
- de ambities van een gezonde generatie;
- kansengelijkheid;
- preventiebeleid;
- en het onderwijs van de toekomst.

Onze ambitie

In 2030:

- krijgt ieder kind in Nederland voedseleducatie op school;
- heeft iedere school een gezonde voedselomgeving;
- leren kinderen praktische vaardigheden over voeding;
- worden kinderen beschermd tegen schadelijke voedselmarketing;
- werken onderwijs, gezondheid en gemeenten structureel samen.

De kern van het deltaplan

1. Voedseleducatie wordt een vast onderdeel van het onderwijs

Wat betekent dit?

Kinderen leren niet alleen wat gezond is, maar ook:

- hoe voeding werkt;
- hoe reclame hen beïnvloedt;
- hoe je gezonde keuzes maakt;
- hoe je kookt en samen eet;
- waar voedsel vandaan komt.

Concrete acties

- Voedseleducatie opnemen in het curriculum van het primair onderwijs.
- Lesmateriaal ontwikkelen samen met:
 - Voedingscentrum
 - JOGG
 - Jong Leren Eten
- Schooltuinen, kooklessen en boerderijbezoeken stimuleren.

- Leraren ondersteunen met praktische lespakketten.
- Mediawijsheid toevoegen: omgaan met influencers en voedselreclame.

Rol van OCW;

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

- zorgt voor structurele opname in kerndoelen;
- stimuleert scholen en lerarenopleidingen;
- maakt landelijke implementatie mogelijk.

2. Gezonde scholen voor ieder kind

Wat betekent dit?

Een kind leert beter in een gezonde omgeving.

Concrete acties

- Gezonde schoolkantines als standaard.
- Gratis fruit- en groenteprogramma's uitbreiden.
- Water drinken stimuleren.
- Minder ongezonde reclame rondom scholen.
- Gezonde traktaties en schoolbeleid ondersteunen.

Partners

- Gezonde Generatie
- JOGG
- gemeenten
- GGD'en
- scholen

Rol van VWS

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

- financiert preventieve programma's;
- ondersteunt gezonde schoolomgevingen;
- verbindt gezondheid en onderwijs.

3. Bescherming tegen ongezonde voedselmarketing

Waarom?

Kinderen worden dagelijks beïnvloed door online reclame, influencers en fastfoodmarketing.

Concrete acties

- Strengere regels voor kindermarketing.
- Bescherming tegen online targeting van kinderen.
- Geen ongezonde reclame rondom scholen.
- Meer bewustwording bij ouders en scholen.

Samenwerking

- Rijksoverheid
- sociale mediaplatforms
- kinderrechtenorganisaties
- gezondheidsorganisaties

4. Kinderen krijgen een stem

Wat betekent dit?

Kinderen weten zelf vaak goed wat werkt.

Tijdens de conferentie gaven kinderen aan dat voeding niet alleen via tv-reclames zichtbaar is, maar vooral via sociale media en influencers.

Concrete acties

- Kinderraden over voeding en gezondheid.
- Jongeren betrekken bij lesmateriaal.
- Structurele gesprekken met scholen en gemeenten.
- Jaarlijks kinderpanel "Gezonde Generatie".

Belangrijk uitgangspunt: **Kinderrechten zijn geen gunst, maar een recht**

5. Eén gezamenlijke aanpak

Dit deltaplan vraagt samenwerking tussen:

Onderwijs

- scholen
- leraren
- schoolbesturen
- pabo's

Gezondheid

- GGD'en
- kinderartsen
- gezondheidsfondsen

Overheid

- OCW
- VWS
- gemeenten
- Tweede Kamer

Maatschappelijke partners

- Voedingscentrum
- JOGG
- Jong Leren Eten
- Gezonde Generatie
- kinderrechtenorganisaties
- jongerenorganisaties

Praktische uitwerking 2026–2030

Jaar	Actie
2026	Start landelijke coalitie en pilots
2026	Overlegtafels OCW, VWS en partners
2027	Ontwikkeling kerndoelen voedseleducatie
2027	Trainingen voor scholen en leraren
2028	Landelijke invoering basisscholen
2028	Kinderpanels en gemeentelijke aanpak
2029	Evaluatie en aanscherping beleid
2030	Structurele verankering in onderwijs en preventiebeleid

Wat levert dit op?

Voor kinderen

- betere gezondheid;
- meer kennis en vaardigheden;
- gelijke kansen;
- meer bewustzijn over voeding en media.

Voor scholen

- praktische ondersteuning;
- duidelijke leerlijnen;
- gezondere leeromgeving.

Voor Nederland

- minder gezondheidsverschillen;
- lagere zorgkosten;
- sterkere preventie;
- een gezondere generatie.

Slotboodschap

Voedseleducatie moet net zo vanzelfsprekend worden als taal en rekenen.

Wanneer onderwijs, gezondheid en kinderrechten samenkomen, bouwen we aan een samenleving waarin ieder kind gezond kan opgroeien. Niet als extra project. Maar als structureel onderdeel van goed onderwijs en goed beleid.